

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla, soudce Mgr. Lukáše Pišvejce (soudce zpravodaj) a soudkyně JUDr. Veroniky Burianové ve věci

žalobce: **B.V.T.**, státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
bytem ...
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Václavkem
sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 8. 2018, č. j. MV-76089-4/SO-2018,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 3. 8. 2018, č. j. MV-76089-4/SO-2018 se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení ve výši 16.342 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Petra Václavka, advokáta.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 3. 8. 2018, č. j. MV-76089-4/SO-2018 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 24. 5. 2018, č. j. OAM-2351-24/ZR-2014. Tímto prvoinstančním rozhodnutím byla podle ustanovení § 77 odst. 2 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“) zrušena platnost povolení k trvalému pobytu a podle ustanovení § 77 odst. 3 téhož zákona byla žalobci stanovena lhůta k vycestování z území v délce 30 dnů.

II.

Žaloba

2. Žalobce v první řadě namítal zásadní procesní i hmotněprávní pochybení správních orgánů obou stupňů. Přestože žalobce získal trvalý pobyt již před platností a účinností zákona o pobytu cizinců, získal jej díky sloučení s občanem České republiky (dále jen „ČR“), je tedy nutné analogicky aplikovat hlavu IVa zákona o pobytu cizinců. Správní orgány však rozhodly o zrušení povolení k trvalému pobytu dle hlavy IV tohoto zákona. Správní orgán tak vůbec neměl řízení dle § 77 zákona o pobytu cizinců zahájit. Žalovaná se následně dopustila téhož pochybení, pokud takový postup aprobovala. Jedná se o tak závažné pochybení, že způsobilo nezákonnost napadeného rozhodnutí.
3. Žalobce dále namítal porušení § 3 a § 50 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“), tedy nedostatečné zjištění skutkového stavu. Řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu je řízením vedeným z moci úřední, povinnost zjištění skutkového stavu leží plně na straně správního orgánu. Správní orgány obou stupňů mají povinnost zjišťovat skutkové okolnosti v neprospěch, ale i ve prospěch účastníků řízení. Ustálená judikatura dále potvrzuje povinnost rozhodovat dle skutkového stavu aktuálního ke dni vydání rozhodnutí (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 24/2011 ze dne 7. 4. 2011).
4. Žalovaná však naprosto ignorovala zásadní změny ve skutkových okolnostech, resp. tyto, přestože je to její povinnost a přestože jsou tyto informace zjistitelné z interních evidencí žalované, nijak nezjišťovala a nereflektovala. Žalobce byl již v červnu roku 2018 podmíněně propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody. Soud stanovil zkušební dobu v délce 7 let a vyslovil dohled probační a mediační služby. Správní orgány však intenzitu rodinných vazeb žalobce na území marginalizovaly především tvrzením, že žalobce je stále ve výkonu trestu, ještě dlouho bude, a od roku 2017 jej jeho starší synové nenavštěvují. Tato tvrzení jsou však v příkrém rozporu s aktuálním skutkovým stavem.
5. V důsledku propuštění žalobce z výkonu trestu nastaly významné změny v jeho životě a tyto měly být reflektovány do posouzení přiměřenosti rozhodnutí. Dohled probačního úředníka žalobce řádně každý měsíc plní. Zároveň nastoupil do zaměstnání, pracuje v Karlových Varech ve dvou obchodech. Opětovně pak žalobce bydlí ve společné domácnosti se svojí družkou, která má na území ČR povolen dlouhodobý pobyt, s jejich společným nezletilým dítětem, B.T.A., narozeným ..., a dále se svým nejstarším synem M.B., narozeným ..., který je občanem ČR. Ve velmi častém a intenzivním kontaktu je žalobce opětovně se svojí bývalou manželkou, a především se svým nezletilým synem P.B., narozeným ..., který je také občanem ČR a který v současnosti bydlí se svou matkou,

přesto se však žalobce na jeho výživě i výchově intenzivně podílí. Žalobce tedy opětovně aktivně žije rodinným životem, sdílí se svojí rodinou společnou domácnost, stará se o obživu rodiny a také výchovu nezletilých dětí.

6. V reakci na judikaturu citovanou žalovanou žalobce uvedl, že samozřejmě nepožaduje po správním orgánu aktivní vyhledávání osob, se kterými by ho mohly pojit nějaké vazby. Žalobce pouze požaduje, aby žalovaná postupovala dle řádně zjištěného a aktuálního skutkového stavu. To, že je žalobce propuštěn, může žalovaná ověřit v evidencích Ministerstva vnitra, a především s ohledem na závažnost důsledků rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu měla žalovaná povinnost zjišťovat, zda v trestním řízení, na jehož základě je povolení k pobytu rušeno, nedošlo k žádným změnám. Navíc skutečnost, že sám žalobce žádá o podmíněčné propuštění, sdělila jeho bývalá manželka správnímu orgánu přípisem ze dne 6. 6. 2018, který byl doručen dne 13. 6. 2018. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí žalované bylo vydáno až téměř za dva měsíce a již dne 5. 6. 2018 nabylo právní moci usnesení o podmíněčném propuštění, tato skutečnost byla jistě seznatelná z opisu rejstříku trestů a žalovaná měla tuto skutečnost ověřit.
7. Žalobce namítal též nepřiměřenost napadených rozhodnutí v obou stupních. Žalovaná posuzovala přiměřenost rozhodnutí na základě nepravdivých a neaktuálních skutkových okolností. Z tohoto důvodu nemohla řádně posoudit veškeré aspekty přiměřenosti dopadů rozhodnutí tak, jak je stanovil např. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku sp. zn. 8 As 68/2012 ze dne 6. 8. 2013. Proto je nutné označit napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné.
8. Žalobce v rámci odvolání namítal porušení Úmluvy o právech dítěte a čl. 8 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Ani jednu z těchto námitek žalovaná nevypořádala přezkoumatelným způsobem. Rozhodnutí je z toho důvodu také nezákonné.
9. Žalobce v žalobě popsal svůj rodinný a soukromý život tak, jak je již uvedeno v odstavcích 4 a 5 výše. Nadto uvedl, že jeho nejmladší syn chodí do přípravné třídy základní školy. S ohledem na věk prostředního syna žalobce je nutné jej nadále považovat za rodinného příslušníka občana ČR ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců. Žalobce na území ČR žije již od roku 1992, tedy od svých 20 let. Strávil zde většinu života, má zde veškerou rodinu, veškeré zázemí a silné vazby. Naopak v zemi původu již žádné vazby nemá.
10. Žalobce dále podotkl i nepřiměřenost dalších následků rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu. V jeho důsledku žalobce není nadále oprávněn pobývat na území ČR, ani zde podat žádnou další žádost o pobytové oprávnění. Tuto žádost by mohl podat toliko na ambasádě ČR v zemi původu. Zastupitelský úřad v Hanoji je však dlouhodobě nepřístupný. Jeho nefunkčnost dlouhodobě kritizuje Nejvyšší správní soud, Veřejný ochránce práv i Bezpečnostní informační služba. Získat termín pro podání žádosti o povolení k pobytu není v lidských silách, systém sjednání termínů je stále zasažen silnou korupcí. I kdyby žalobce termín získal a žádost byla předána Ministerstvu vnitra k věcnému posouzení, představovalo by to další dlouhodobé odloučení od rodiny vzhledem k nedodržování zákonných lhůt pro vydání rozhodnutí a nereagování na prostředky ochrany žadatelů proti nečinnosti správního orgánu. Šance úpravy pobytu jiným způsobem není fakticky reálná. Odloučení žalobce od rodiny by proto bylo výrazně dlouhodobé, ne-li trvalé. Z toho důvodu je nutné považovat samotnou nutnost odcestovat za nepřiměřenou.
11. Žalobce nemůže svůj rodinný život realizovat jinde. Jeho starší děti jsou občany ČR, není

možné po nich spravedlivě požadovat, aby opouštěly území státu, v němž jsou občany, kde žijí celý život, studují a pracují, aby mohly následovat svého otce, se kterým mají velmi blízký vztah. Odloučení nezletilých dětí od žalobce na pravděpodobně velmi dlouhou dobu by bylo nutné považovat za rozporné s čl. 9 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte a rozhodně by takovou situaci nebylo možné považovat za jejich nejlepší zájem, stejně jako jejich nucené vycestování ze země, kde tráví de facto celý život, jsou zde plně integrováni, plní zde školní docházku. Správní orgány konkrétní dopady rozhodnutí do života nezletilých dětí neřešily, omezily se na tvrzení, že žalobce je ve vězení a po jeho propuštění si mohou realizovat život s otcem jinde. Takový postup není v souladu s Úmluvou o právech dítěte ani s ustanoveními § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu. Správní orgány měly minimálně vyslechnout prostředního syna a, vzhledem k nízkému věku nejmladšího syna, např. vyslechnout jeho matku, příp. si vyžádat stanovisko OSPOD. Žalovaná však nijak nezkoumala nejlepší zájem dětí, omezila se na nepřezkoumatelná zkratkovitá tvrzení a domněnky.

12. Obdobného pochybení, tedy nezkoumání dopadu rozhodnutí do života ostatních rodinných příslušníků žalobce, se správní orgán dopustil i v případě již zletilých rodinných příslušníků. Žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 81/2016-33 ze dne 25. 5. 2016, ve kterém tento judikuje, že přiměřenost dopadu rozhodnutí je nutné zkoumat nejen ve vztahu k žadatelům, ale také jejich rodinným příslušníkům, a že možné dopady rozhodnutí je třeba nejprve jasně vymezit a až následně je poměřit s veřejným zájmem či nezákonným chováním žadatelů. Správní orgány, přestože jde o řízení z moci úřední, nezjišťovaly možné dopady do života rodinných příslušníků, alespoň jejich vyzváním k vyjádření či výslechem.
13. Žalobce dále trval na rozporu rozhodnutí s čl. 8 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. V argumentaci správních orgánů obou stupňů chybí úvaha, proč by měl být dle jejich názoru přiměřený zásah nezbytný v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, ochrany pořádku a předcházení zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných. Aktuální judikatura Nejvyššího správního soudu zdůrazňuje, že Úmluva má přednost před zákonem, a to především v případech, kdy námitku porušení čl. 8 odst. 2 Úmluvy účastník řízení vznesl (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 422/2017-29 či ze dne 10. 5. 2018, č. j. 6 Azs 201/2016-46). Vzhledem k aktuální judikatuře a samotné dikci čl. 8 odst. 2 Úmluvy žalobce trval na rozporu rozhodnutí s tímto článkem Úmluvy a odmítl vypořádání této námitky jako naprosto nedostatečné a nepřezkoumatelné. Doplnil, že důležitost rodinných vazeb a soužití nezletilých dětí s rodiči je tak zásadním právem, že bylo dále zakotveno též v čl. 10 odst. 2 a čl. 32 Listiny základních práv a svobod či čl. 5 odst. 5 směrnice Rady č. 2003/86/ES ze dne 22. 9. 2003 o právu na sloučení rodiny.
14. Žalobce dále podotkl, že přestože byl pravomocně odsouzen k výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody, soud v jeho případě, především s ohledem na jeho řádné chování, přistoupil k podmíněčnému propuštění z jeho výkonu a dále s ohledem na šíři a intenzitu rodinných vazeb na území ČR a na to, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, soud vůbec neuložil trest vyhoštění. Přesto rozhodnutí žalované o zrušení povolení k trvalému pobytu (především pro nefunkčnost zastupitelského úřadu v Hanoji) takový charakter de facto má.
15. Žalobce měl dále za to, že postup žalované lze, s ohledem na výše napadanou argumentaci,

považovat za přepjatý formalismus, jenž je konstantně judikaturou označován za nezákonný a rozporný s principy demokratického právního státu. Žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, věc vrátil žalované k dalšímu řízení a uložil jí povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

16. Žalovaná ve svém vyjádření k podané žalobě navrhla zamítnutí žaloby. Setrvala na správnosti, přezkoumatelnosti a zákonnosti napadeného rozhodnutí a odkázala na spisový materiál a obsah napadeného rozhodnutí.

IV.

Vyjádření účastníků při jednání

17. Účastníci setrvali na svých dosavadních tvrzeních.

V.

Posouzení věci soudem

18. V souladu s § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

VI.

Rozhodnutí soudu

19. Žaloba je důvodná.
20. Důvodnou shledal soud první žalobní námitku týkající se aplikace nesprávné právní úpravy. Mezi účastníky je nesporné, že žalobce má v České republice povolený trvalý pobyt od 28. 9. 1992 za účelem sloučení s občanem ČR (tato skutečnost ostatně vyplývá i z výpisu evidence cizinců s povoleným trvalým pobytem na území ČR, č. j. OAM-2351-2/ZR-2014 ze dne 18. 9. 2014, který je součástí správní spisu). Právní úprava obsažená v zákoně č. 217/2002 Sb., která v souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie novelizovala zákon o pobytu cizinců o Hlavu IVa (Pobyt občana Evropské unie a jeho rodinných příslušníků na území na základě zvláštního pobytového oprávnění), v části IV (Přechodná ustanovení) článku IV bodu 1 stanoví, že *„držitel průkazu o povolení k pobytu vydaného přede dnem účinnosti tohoto zákona se považuje za cizince, kterému byl povolen trvalý pobyt na území podle tohoto zákona.“* Byl – li tedy žalobce oprávněn do vstupu do Evropské unie pobývat na území ČR jako rodinný příslušník občana ČR, po vstupu do Evropské unie je na něj třeba bez dalšího hledět v souladu s výše citovaným přechodným ustanovením jako na rodinného příslušníka občana Evropské unie. Jestliže za této situace správní orgány přistoupily ke zrušení trvalého pobytu na základě Hlavy IV, § 77 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců, dopustily se procesního pochybení, neboť § 65 odst. 2 zákona výslovně stanoví, že *„ustanovení této hlavy se nevztahuje na občana Evropské unie a s výjimkou § 83 až 85 na jeho rodinného příslušníka.“* Daná procesní vada přitom odůvodňuje kasaci napadeného rozhodnutí, neboť se jedná pochybení, které má přímý vliv zákonnost vydaného rozhodnutí (na pozici strany) – při srovnání § 77 odst. 2 písm. f) zákona o

pobytu ve znění do 17. 12. 2015, na základě něhož došlo ke zrušení pobytového oprávnění žalobce, a § 871 téhož zákona, podle kterého měly správní orgány postupovat, je jasné patrné, že skutkové podstaty obsažené v těchto ustanoveních se podstatným způsobem liší, v důsledku čehož se správní orgány v řízení zabývaly jinými otázkami než těmi, které měly být zkoumány podle správně zvolené právní úpravy.

21. Za této situace považuje soud za nadbytečné zabývat se zbylou žalobní argumentací, neboť se vztahuje k ustanovení zákona, které na nyní projednávanou věc nedopadá.
22. Vzhledem k tomu, že žaloba byla důvodná, soud napadené rozhodnutí zrušil pro procesní vadu (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). S ohledem na zrušení napadeného rozhodnutí, soud současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

VII.

Náklady řízení

23. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., dle kterého má právo na náhradu nákladů řízení žalobkyně, jež měla ve věci plný úspěch. Žalobkyni bylo přiznáno právo na náhradu nákladů spočívajících v zaplaceném soudním poplatku za žalobu (3.000 Kč), návrh na přiznání odkladného účinku žalobě (1.000 Kč), v odměně za tři úkony právní služby v plné výši, tj. 3.100 Kč/úkon, kterými se rozumí převzetí a příprava zastoupení, písemné podání ve věci samé a účast na jednání konaném před soudem, a náhradě hotových výdajů za tři úkony právní služby v paušální výši 300 Kč/úkon podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) a § 13 odst. 1 a 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, dále v dani z přidané hodnoty, kterou bude advokát povinen odvést z odměny a náhrad podle zákona o dani z přidané hodnoty, ve výši 2.142 Kč. Celková výše přiznané náhrady nákladů řízení tedy činí **16.342 Kč**. Žalované bylo určeno platební místo podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. a byla jí stanovena pariční lhůta, již soud vzhledem k možnostem žalované platbu realizovat považuje za přiměřenou.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň dne 26. 11. 2019

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu